

Dosarul nr. 2ra-1236/20

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) A. Miron
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Anton, A. Bostan, V. Cotorobai

DECIZIE

7 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Igor Colodrovschi,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Colodrovschi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Igor Doroftei, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 22 iulie 2019 Igor Colodrovschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Igor Doroftei, solicitând:

- constatarea încălcării art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 1 din Primului Protocol la Convenție, exprimat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 și încălcarea dreptului la protecția proprietății;

- încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului material cauzat ca urmare a încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești în sumă de 24 000 lei, pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 30 iunie 2019, cu titlu de cheltuieli pentru închirierea spațiului locativ;

- încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în folosul reclamantului a prejudiciului moral cauzat ca urmare a încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești în mărime de

300 euro, echivalent în valută națională pentru perioada de 6 luni de zile de neexecutare (1 noiembrie 2018 - 30 aprilie 2019).

În motivarea acțiunii reclamantul Igor Colodrovschi a indicat că la 28 octombrie 2008 instanța de contencios administrativ din cadrul Curții de Apel Chișinău, prin hotărârea nr. 3-2380/08, a admis acțiunea sa înaintată împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea acesteia de a-l asigura cu spațiu locativ. Hotărârea a rămas definitivă prin necontestare.

Cu referire la procedura executării silite a hotărârii judecătorești de asigurare cu spațiu locativ, a menționat că executorul judecătoresc nu are potențial să întreprindă nimic concret, decât să reitereze toate formalitățile realizate și că se întreprind toate măsurile posibile.

A invocat că până în prezent titlul executoriu rămâne neexecutat, fapt prin care în continuu se încalcă drepturile sale, recunoscute și garantate, acțiuni și inacțiuni prin care în mod direct îi sunt cauzate prejudicii de ordin material și moral.

Reclamantul consideră că la nivel național nu există un recurs efectiv ce ar stopa încălcarea dreptului său, ce constituie o încălcare a prevederilor art. 13 din Convenție.

A menționat că potrivit deciziilor judecătorești pronunțate până în prezent, s-a dispus recuperarea prejudiciilor materiale până la 31 decembrie 2018 și morale până la 30 octombrie 2018, iar prin prezenta acțiune se solicită repararea prejudiciului material cauzat pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 30 iunie 2019 (6 luni de neexecutare) și moral pentru perioada de la 1 noiembrie 2019 - 30 aprilie 2019 (6 luni de neexecutare).

Cu referire la prejudiciul moral, a indicat că mecanismul instituit de către autorități (Legea nr.87 din 2011) este un remediu neefectiv și neeficient, ba mai mult acesta contribuie efectiv și eficient la tergiversarea executării hotărârilor judecătorești impunând reclamantului pierdere de timp și suferințe morale cauzate de sistemul birocratic al formalităților impuse, iar inacțiunile și ne dorința vădită și obraznică a debitorilor, cât și a statului reprezentat de instituțiile publice care nu întreprind nici o măsură în vederea neadmiterii încălcării în continuu a dreptului recunoscut, îi cauzează și suferințe morale, atât reclamantului personal, cât și membrilor familiei sale în contextul în care subiectul „spațiul locativ” este unul neconsumat, ce cauzează stres și situații tensionate în familie, insuficiența mijloacelor financiare necesare pentru achitarea chiriei, având și doi copii minori la întreținere.

Prin urmare, cu referire la jurisprudența CtEDO și Recomandarea CSJ nr. 6, conform căroră mărime prejudiciului moral pentru 12 luni de întârziere este de aproximativ 600 euro și câte 300 euro pentru fiecare perioadă următoare de 6 luni de întârziere, precum și de elementele ce caracterizează noțiunea de termen rezonabil, reclamantul consideră că suma de 300 euro, echivalentă în lei, reprezintă o satisfacție echitabilă pentru despăgubirea prejudiciului moral cauzat, pentru perioada 1 noiembrie 2018 - 30 aprilie 2019 (6 luni de zile de neexecutare), care evident nu poate fi numită ca o pretinsă îmbogățire nejustificată.

A menționat că un alt element esențial ce justifică incontestabil temeinicia pretenției de compensare a prejudiciului moral este atitudinea părților, care în speță

este reclamantul și autoritatea publică locală în calitate de debitor, înscrisurile prezentate confirmând în opinia reclamantului că debitorul nu a întreprins nimic concret în vederea executării titlului executoriu, în pofida propunerilor reclamantului de soluționare amiabilă a procedurii de executare, prin care și-a exprimat disponibilitatea de a renunța la o parte semnificativă din executarea titlului executoriu în comparație cu alți debitori cu care au fost încheiate tranzacții de împăcare lipsite de transparență.

Referitor la comportamentul părților, a relatat că pe parcursul întregii perioade de neexecutare a hotărârii judecătorești până în prezent, acesta a întreprins și întreprinde toate măsurile posibile care demonstrează rolul său activ în procedura de executare cum ar fi: schimbarea modului de executare, intentarea unei acțiuni civile împotriva debitorului, sancționarea debitorului pentru neexecutarea hotărârii judecătorești, cereri adresate executorului judecătoresc, către diferite autorități publice, sesizarea CtEDO.

Cu referire la aspectul material al cerințelor înaintate, reclamantul a invocat că lipsa spațiului locativ l-a determinat să închirieze spațiu locativ în mun. Chișinău atât până la emiterea hotărârii judecătorești, cât și după, iar pe parcursul anilor de activitate în cadrul organelor afacerilor interne, până în anul 2009 a beneficiat de compensație pentru închirierea spațiului locativ potrivit prevederilor Legii cu privire la Poliție, achitându-i-se lunar în limita unui salariu de funcție în baza contractului de locațiune.

Plata compensației pentru închirierea spațiului locativ a fost sistată în anul 2009 pe motiv că potrivit codificărilor operate la Legea cu privire la Poliție începând cu luna decembrie 2009 aceste reglementări au fost abrogate, respectiv și compensațiile oferite au fost sistate pentru categoria respectivă de colaboratori.

În prezent este angajat al IGP mun. Chișinău și, deși prevederile legale indicate au fost abrogate, a continuat să închirieze spațiu locativ și, astfel, la 18 decembrie 2017 a încheiat contractul de locațiune a unui apartament cu două odăi, ce a fost înregistrat la Direcția Deservire Fiscală Rîșcani la 27 decembrie 2017, conform căruia plata lunară pentru chirie constituie 4 000 lei, ce constituie prejudiciul material cauzat, astfel încât pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 30 iunie 2019 mărimea prejudiciului material cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești constituie 24 000 lei (6 luni x 4 000 lei).

Prin hotărârea din 21 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Igor Colodrovschi.

S-a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008.

S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului Igor Colodrovschi, pentru neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008, cu titlu de prejudiciu material suma de 24 000 lei pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 30 iunie 2019 și cu titlu de prejudiciu moral suma de 6 000 lei pentru perioada 1 noiembrie 2018 - 30 aprilie 2019.

În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

La 18 noiembrie 2019, Ministerul Justiție a declarat apel împotriva hotărârii din 21 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției.

S-a casat hotărârea din 21 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Igor Colodrovschi împotriva Ministerului Justiției, Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Igor Doroftei, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral.

La 18 iunie 2020, Igor Colodrovschi a declarat recurs împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, cu referire la prevederile art. 432 alin. (1), (2) lit. c), și alin (4) din Codul de procedură civilă, recurentul a invocat că instanța de apel a interpretat eronat legea, iar aprecierea probelor a fost arbitrară.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 2 iunie 2020 (f.d. 147), iar recursul a fost depus la 18 iunie 2020 (f.d. 149), în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 30 iulie 2020, în adresa intimațiilor a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Igor Colodrovschi cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, intimații nu au depus referință, prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat.

Prin încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Igor Colodrovschi a fost considerat admisibil.

În conformitate art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în

recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Art. 444 din Codul de procedură civilă, prevede că recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Colegiul a considerat inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate.

Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimații au avut posibilitatea să prezinte poziția în scris și să răspundă la argumentele părții adverse.

Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson v. Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä v. Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

În parag. 26 – 27 din decizia Curții Constituționale nr. 95 din 19 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 din Codul de procedură civilă, Curtea a statuat că în cazul procedurilor care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacră verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Verificând decizia contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Igor Colodrovschi este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 21 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea. Alineatul 4 prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din perspectiva temeiurilor reținute, la caz recurentul a pretins că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar probele.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recursului, ci va analiza doar motivele

decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza García Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

Astfel, circumstanțele cauzei prezentate de părți și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare denotă că la data înaintării acțiunii, potrivit Certificatului nr. 2655 din 19 decembrie 2018, reclamantul Igor Colodrovschi activa în cadrul Inspectoratului General de Poliție, în funcția de Șef adjunct Direcție, Șef al Secției Asistență Juridică al Direcției Juridice a IGP al MAI. Conform certificatului menționat, în perioada de la 21 februarie 2017-20 februarie 2020 reclamantului i s-a acordat concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 6 ani.

Prin hotărârea nr.3-2380/08 din 28 octombrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Igor Colodrovschi împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea acesteia de a-l asigura cu spațiu locativ și s-a obligat Primăria mun. Chișinău să-i acorde spațiu locativ în conformitate cu normele stabilite de legislație.

Deci reclamantul a dobândit dreptul de primi spațiu locativ de la Primăria mun. Chișinău potrivit normelor legale în vigoare la acel moment.

Titlul executoriu emis în temeiul hotărârii enunțate a fost înregistrat spre executare silită, iar la 10 decembrie 2008, executorul judecătoresc a remis documentul executoriu Primăriei mun. Chișinău pentru executare benevolă. Însă debitorul a invocat imposibilitatea executării.

Conform raportului prezentat de executorul judecătoresc Igor Doroftei, în cadrul procedurii de executare Primăria mun. Chișinău a fost somată de mai multe ori în privința executării hotărârii, însă, prin comunicatele sale a informat de fiecare dată despre imposibilitatea executării, invocându-se lipsa spațiului locativ liber în mun. Chișinău și a mijloacelor financiare.

Reclamantul a depus mai multe plângeri în vederea executării hotărârii nominalizate, schimbării modului de executare, însă a primit răspunsuri negative, hotărârea rămânând neexecutată.

Totodată, anterior, începând cu anul 2012, în privința reclamantului au fost emise mai multe hotărâri judecătorești irevocabile, prin care instanțele judecătorești naționale au constatat încălcarea dreptului lui Igor Colodrovschi la executarea în termen rezonabil a hotărârii nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 a Curții de Apel Chișinău și a dreptului la protecția proprietății, statul fiind obligat să despăgubească reclamantul pentru prejudiciul material și moral cauzat.

Potrivit ultimei hotărâri irevocabile, din 5 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Igor Colodrovschi împotriva Ministerul Justiției, Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Igor Doroftei.

S-a constatat încălcarea drepturilor lui Igor Colodrovschi garantate de art. 6 CEDO și art.1 al Protocolului 1 Adițional la Convenție, cauzată prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii emise de Curtea de Apel Chișinău la 28 octombrie 2008 în cauza civilă nr. 3-2380/08.

S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Igor Colodrovschi suma de 24 000 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2008, pentru perioada 1 iulie 2018 - 31 decembrie 2018, precum și 3 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2008, pentru perioada 1 mai 2018 - 30 octombrie 2018, în rest pretențiile lui Igor Colodrovschi cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției, s-a admis apelul declarat de Igor Colodrovschi și s-a modificat hotărârea din 5 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în partea încasării prejudiciului moral, majorând suma încasată de la 3 000 lei la 6 000 lei.

Iar, prin încheierea din 30 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției împotriva deciziei din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 22 iulie 2019 Igor Colodrovschi depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Igor Doroftei, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral, pentru următoarea perioadă de 6 luni de întârziere.

Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 21 octombrie 2019 a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Igor Colodrovschi, a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 și a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului Igor Colodrovschi, pentru neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008, cu titlu de prejudiciu material suma de 24 000 lei pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 30 iunie 2019 și cu titlu de prejudiciu moral suma de 6000 lei pentru perioada 1 noiembrie 2018 - 30 aprilie 2019. În rest, pretențiile lui Igor Colodrovschi s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Instanța de recurs remarcă că prima instanța a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, constatând încălcarea dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești în sensul prevederilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, or documentul executoriu nu a fost executat nici până la această etapă, deși a fost primit spre executare la 10 decembrie 2008.

Întârzierea de peste 10 ani în executarea hotărârii judecătorești în favoarea reclamantului de a-i acorda spațiu locativ l-a privat pe acesta de beneficiile hotărârii judecătorești irevocabile.

Prima instanță a motivat că procedura de executare este unică și se finalizează în momentul executării documentului executoriu.

La caz, dreptul lui Igor Colodrovschi la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008, la fel

urmează a fi privit ca un tot întreg, fără posibilitate de fragmentare periodică a acestuia.

Pe măsură ce neexecutarea unui document executoriu persistă în timp, perioadele de neexecutare scurse până la o eventuală hotărâre de recunoaștere a încălcării dreptului, nu pot fi excluse definitiv din procesul de apreciere a rezonabilității termenului de executare. Or, acestea pe de o parte demonstrează caracterul continuu al neexecutării, iar pe de altă parte, în mod normal, trebuie să ateste o creștere a nivelului de responsabilitate a autorității investite cu obligația de executare, aceasta urmând să acorde prioritate unor asemenea proceduri.

Prin urmare, instanța de judecată a conchis că reclamantului, în rezultatul neexecutării hotărârii judecătorești pe parcursul a mai mult de 10 ani (la caz pe o perioada 6 luni), i-a fost cauzat un prejudiciu moral și material, care urmează a fi reparat de către stat prin acordarea unei sume bănești echitabile.

Fiind investită cu judecarea apelului, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 12 martie 2020 a admis apelul declarat de Ministerul Justiției, a casat hotărârea din 21 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a emis o hotărâre nouă, prin care a respins cererea de chemare în judecată depusă de Igor Colodrovschi împotriva Ministerului Justiției, Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Igor Doroftei, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea soluției, în opinie majoritară, instanța de apel a conchis că circumstanțele speței denotă netemeinicia integrală a acțiunii înaintate de Igor Colodrovschi, deoarece situația dedusă judecării în prezenta cauză diferă de cea existentă la examinarea anterioară a cauzelor privind repararea prejudiciilor invocate, aferente neexecutării aceleiași hotărâri judecătorești, fiind cert că în circumstanțele prezentei cauze reclamantul nu poate beneficia de compensațiile pretinse, pretențiile acestuia neîncadrându-se în exigențele legale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel neîntemeiate, rezultate din aprecierea incorectă a circumstanțelor cauzei, fapt care constituie temei de casare a deciziei și menținere a hotărârii primei instanțe.

Respectiv, instanța de recurs consideră întemeiate criticile aduse de recurent referitor la netemeinicia soluției instanței de apel.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 70 alin. (1) al Codului de executare, documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sânt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanților la procedura de executare, interesul creditorului și conduita executorului judecătoresc.

Conform art. 1 alin. (2) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, prevede că aplicarea și interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției europene

pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 2 alin (1, 2, 3 și 6) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

Mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

Art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, prevede că sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției.

Conform prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

Conform jurisprudenței CtEDO, executarea unei hotărâri sau decizii, indiferent de instanță, trebuie să fie considerată ca făcând parte integrantă din „proces” în sensul art. 6 din Convenție (cauza *Hornsby vs. Grecia*, hotărârea din 19 martie 1997, § 40).

CEDO consideră că omisiunea autorităților de a se conforma într-un termen rezonabil unei decizii definitive, poate determina încălcarea art. 6 §1 din Convenție, mai ales atunci când obligația de a solicita executarea deciziei în cauză aparține unei autorități administrative. Or, nu a prezentat nici un argument de natură să justifice întârzierea observată în cauză în executarea hotărârii definitive favorabile reclamantei. Curtea consideră că această întârziere este imputabilă

exclusiv autorităților administrative (cauza Acatrinei vs. România, nr. 7114/02, § 40).

Instanța de recurs reiterează că în cauza dată se pretinde neexecutarea unui titlu executoriu emis în baza hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008, pus în executare silită la 10 decembrie 2008.

În pofida existenței a mai multor hotărâri judecătorești irevocabile în favoarea reclamantului Igor Colodrovschi, emise în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, titlul executoriu rămâne neexecutat și la moment.

Astfel, în cazul din speță, la momentul înaintării prezentei cereri de chemare în judecată, termenul de neexecutare a documentului executoriu constituia mai mult de 10 ani.

Respectiv, în cauza dată este cert stabilit că autoritățile responsabile de executarea hotărârii judecătorești, nu au întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008, iar ca urmare Igor Colodrovschi nu poate beneficia de succesul obținut în urma hotărârii menționate.

În conexiunea celor expuse, Colegiul conchide că instanța de apel a dat apreciere incorectă litigiului dedus judecății și greșit a concluzionat că situația dedusă judecării în prezenta cauză diferă de cea existentă la examinarea anterioară a cauzelor intentate de către Igor Colodrovschi cu privire la repararea prejudiciilor aferente neexecutării aceleiași hotărâri judecătorești. Or, pârâtul/apelantul nu a demonstrat prin nimic că circumstanțele descrise în prezenta cerere de chemare în judecată cu privire la repararea prejudiciului material pentru neexecutare pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 30 iunie 2019 și repararea prejudiciului moral pentru neexecutare pentru perioada 1 noiembrie 2018 - 30 aprilie 2019, diferea de cele invocate de Igor Colodrovschi în cauzele anterioare.

Conform deciziilor judecătorești pronunțate anterior în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, s-a dispus repararea prejudiciului material până la 31 decembrie 2018 și a prejudiciului moral până la 30 octombrie 2018, iar prin prezenta acțiune s-a solicitat repararea prejudiciului pentru următoarele 6 luni, a prejudiciului material cauzat pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 30 iunie 2019 și moral pentru perioada 1 noiembrie 2018 - 30 aprilie 2019.

Apreciind cele reținute, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță corect a conchis că din cumulul de probe prezentate de reclamant, s-a constatat cu certitudine încălcarea în continuu a dreptului creditorului Igor Colodrovschi la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Respectiv, instanța de fond corect a stabilit că întârzierea de peste 10 ani în executarea hotărârii judecătorești pronunțate în favoarea reclamantului Igor Colodrovschi de a-i acorda spațiu locativ, l-a privat pe acesta de beneficiile acelei hotărâri judecătorești, fapt prin care i-a fost cauzat un prejudiciu material și moral, care urmează a fi recuperat prin acordarea unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat.

În conexiunea celor expuse, Colegiul consideră că în speță urmează de a fi menținută hotărârea primei instanțe cu privire la încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Igor Colodrovschi, pentru

neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008, cu titlu de prejudiciu material, suma de 24 000 lei pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 30 iunie 2019 și cu titlu de prejudiciu moral, suma de 6 000 lei pentru perioada 1 noiembrie 2018 - 30 aprilie 2019.

Prin urmare, având în vedere că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea fondului cauzei, corect a aplicat legea materială, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Igor Colodrovschi, a casa integral decizia din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a menține hotărârea din 21 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. art. 444, 445 alin. (1) lit. f) și alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat Igor Colodrovschi.

Se casează integral decizia din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 21 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Colodrovschi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Igor Doroftei, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari